

קלח:

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ג מלכות
שמיטה ה' ב סמג
שמן פה:
ב ב מ"י ט"ז הלכה כ'
ותמנ ט"ז ט"ז י"ד
פ"י ר"ב ט"ז ב:
ג ג מ"י ט"ז ט"ז ט"ז
ט"ז פ"א:
ד ד ה מ"י ט"ז ט"ז י'
ט"ז ט"ז ט"ז ט"ז:
ה ו מ"י פ"ג מלכות
שמיטה ה' ב סמג

אלמא מתנות דבהן לא טובני אינשי. פירוש לא מונני כמו לא זבני דמי היכי דכשלקת ממנו במשקל מנכה לו משום דכשאלמר ליה מוכר לי לטרא בער לא רצה לקנות מתנתו ה"ג מתני' שיר אלל מוכר הוי כלוקח הימנו במשקל ולא זבין מתנה דכהן אלל בשלם שיר כלום לא שייך לומר לא זבין שהרי קנה הכל ומיהו הא דקאמר דאלל מוכר מתנה דכהן לא זבני לך לא א"ש:

הדרן עלך ראשית הגז

שילוח הקן. דבר מראשית הגז.

וה"ה לזכ ממתנות ומדא מינייהו נקט:

בל היבא דתנן בחולין ובמוקדשין

חילוק בין חולין ומוקדשים אלל צדיר הנשה וזבאוו ואת זבו א"כ הכי נמי היה מצי למימר איפכא שלם לזורך לזכ מאותו ואת זבו וי"ל דכיון דמדום הוא בזבאו שהוא שלם לזורך כמפרש ואילל ולא מי אוקימנא כו' ניהא טפי לומר לזכ מאותו דכך שהיימי סבור שהוא לזורך והוא שלם לזורך: **מאי** טעמא אוקימנא דאי משום דקשיא אן כו'. דהא דאשמעינן בולדות קדשים במצי אמנן או צהוינן דאין קדושין היה מצי לאשמעינן בעלמא בלא גיד הנשה אלל אידי דמנא לזורך תנא נמי שלם לזורך ומקמינן לה בולדות קדשים כיון דמזנין לפירושי דאשמעינן מדום קלח: **צ"ח** זה שאין אתה מצווה לשלחו אלא להביאו י"ד גובר. ופ"ה טעמא משום דלא אמרה מורה שלם לתקלה וקשה מדא לישנא לא משמע דהכי ועוד דמסקי ומתקי לה בלא גמיר דמי וא"כ אין צו תקלה וגרסה דפשיטיה דקרא דריש דמשמע דבמדי סיכול לשלחו משמע אלל הקדש מזה להביאו ליד גובר ופירש בגונטרס מתקא לך לא מצי לאחוי דהא א"כ צ"ח תריס לא מועליס ולא נהיט ואת"ג דבקדשי בדיק הבית מועליס מתנינן אידי בקדשי מוצח לכ"ע ולא פליגי בסמוך אלל בקדשי בדיק הבית והכי לא מצי ממעט מתקא לך ומיהו לשון להביאו ליד גובר אין מיושב כל כך דגובר לא שייך אלל בקדשי בדיק הבית: כיון

גובר אמר רבינא והלכך עוף טהור רבינא שלח תשלח את האם במי שאתה מצווה לשלחו יצא זה שאי אתה מצווה לשלחו אלא להביאו ליד

וכי לא שיר מייד הלוקח ולא משום דחויב המילה עולה לזלל לאכך הוא אלל משום דזה לא מוכר לו חלקו של כהן: **יוטונו**. לוקח לכהן ואין הטבח מנכה לו כלום לפי שלם מוכר לו את המתנות מסתמא: **לקח** הימנו במשקל. דהשתא ודאי זבין ליה: **מנכה** לו מן הדמים. משנשתמטו זכו הכהנים במתנותיהן והדין על הטבח. ובזי ראשית הגז ודאי אם פירש לו הכל אזי מוכר לך אין כאלן לכהן כלום על זה הואיל ועד שלם נגזזה נמכרה לא חל עליה חובת ראשית הגז דלא קרינא ביה גז לאכך וטעמא דמתני' משום דלא זבניה ולטעמיה דרב חסדא אפילו פירש ליה יחזי ליה וללא מילתא היא(א):

הדרן עלך ראשית הגז

שילוח הקן. אלל לא במקדשין.

בגמ' וקלט. מפרש היכי דמי מוקדשין: ואינו נוהג אלל בשאינו מומן. דכתיב ודברים כז כי יקח: שקננו כפרים. שמכרו ואלאו מן הבית ואין חזרות לבית ונעשו מדבריות ופירסו לאו מומן הוא שיכולים הם לזרוח אלל אם צבית קננו פטור: קננו כסוך הכיס. שלם מדרו: וכן יוני הרסויסות. שדרכם ליגדל עם זני אלס פטור: **עוף טמא פטור**. דמפרש בגמרא(א) לפור"ט טהורה ולא טמאה: **עוף טמא רובץ על ביני עוף טהור**. אע"ג דמינא דאפרות צר שילוח הוא: פטור. דקן לפור"ט צענין ששהא האס התקנת לפור טהורה. ועוף טהור הרוכז על ביני עוף טמא נמי אע"ג דקן לפור הוא פטור דמפרש בגמרא וקמ. ואת הבנים תקח לך ולא ללכך ובגמרא וקמ: פריך מכלל דעוף טהור הרוכז על ביני מין אחר כמותו טהור מייד: קורא. עוף טמא הוא ודרכו לרכוז על ביני אחרים: **זכר פטור מלשלת**. כדליף טעמא בגמ' וסע: **גמ' רבי אבין ורבי מישא**. מפרשי הך מתניתין דכסוי הדס וזאוו ואת בניו וגיד הנשה ודורו והלחיים וראשית הגז ושלח הקן דתנן בזבאו בדרך ובחולין צבני הבית ושלם צבני הבית בחולין ובמוקדשין מר פירש מדא ומר פירש חדא ולא פליגי ותרוייהו קא מפרשי לאידך וצריכין אזי לומר דבר בשם אומר: כל היבא דתנן כארץ וזבאוו. בהך פירקין: שלם לזורך. הוא ללא חובת קרקע וניהו אלל חובת הגוף ונהגמ כלל מושבות כדליף צפ"ק דקדושין דף ל: **לזכ מראשית הגז לאפוקי מדרכי אלעאי**. דמקיש לה לתרומה וקל"ט. וה"ה נמי במתנות נשנית לזורך דהא רבי אלעאי יליף מתנות

מראשית הגז וסע והא דנקט ראשית הגז משום דעלה א"ר אלעאי בדיא דכאמר לעיל וסע רבי אלעאי אומר ראשית הגז אינה נוהגת אלל בדרך: **וכלל** היבא דמי בחולין ובמוקדשין. דהיינו גיד הנשה וזבאו ואת זבו: **לזורך**. דלזכ ואת זבו אי לאו דאשמעינן ליה הוי אמרינא דלזכ ויהי נהג אלל במקדשין דהא בקדשים כתיב הילכך אשמעינן דניהג הוא בחולין דכאמר התם וזריסי הפסוק הענין וכ"ש הך דתנן אלל לא במקדשין לזורך הוא דאשמעינן חילוק: **בר מגיד הנשה**. דשלם לזורך מנייה דניהג הוא דפשיטא לן דמשום דלקדשיה לא לפקע איסור גיד הנשה מיניה: **ולאו** הוא אוקימנא ליה. כפרק גיד הנשה ופ"ג דף ט: **בולדות קדשים**. דלחא לאשמעינן דחייב משום גיד ומוקדשין דכיון דאיסור מוקדשין קדים דמפרש התם שזריכת הולך קודמת לגידין איצטרך לאשמעינן דלחא איסור גיד וחילל עליהו: ומשני מ"ט. דוחקת לאוקמה בדי משום דהיה קשיא לך למאי הלכתא מנייהו והשתא אמו רבי אבין ורבי מישא להקרי' למימר לא מדקח לאוקמה בדי דמיעקרא כי משקת התם פשיטא לאו קושא היא דהא איכא טובא דמתני שלם לזורך ואידי דמניניהו כל חדא וחדא בחדא לזורך תנא נמי בהן בדרך שלם לזורך וה"ה למוקדשין אידי דמנייהו בזבאו לזורך מנייהו נמי בהן שלם לזורך וכן צבני הבית משום אוחו ואת זבו מנייהו בזבאו וכן חויל משום ראשית הגז: **שפירג את הנפש**. ואח"כ מרד ונמלא נקן: **פטור מלשלת**. הואיל וזכ קטלה הוא והכי דרשת ליה דקא בעי לשלח למקום הללה והפיך והאי לאו בר הכי הוא והכי דריש קרא שלם משלח את הראוי לשלחו ואת שאין ראוי לשלחו אל משלחנו: בר

א) ופ"י ט"ז לקמן
קלט: ד"ה שפיר הדס,
ט) וקלט קלט: ט) ולעיל
קלט: ד) ולעיל פט:
ה) ז"ל מאי טעמא רש"י
ו) וקלט קמ"ג ו) ומכאן
פד ט"ז הפירש שייך ע"ד
לע"ג: ט) ה"ה והכא ה"ה
כדכ"ה: רש"י: ט) וקלט
קלט: ט) ודברים כ"ג,
ט) ז"ל טהור ר"מ,
ט) ולעיל פ"ג: ט) ולעיל
פ"ג: ט) ולעיל פ"ג:
ט) ולעיל ק"ג: ט) ולעיל
קלט: ט) ז"ל כ"ג,
ט) ויקרא כ"ג: ק) ז"ל
זכר: ד) כ"ה ליתא,
ט) עין רש"י: ט) ופ"י
הקונטרס שלפניו אינו ע"י
רש"י ורש"י: ט) ומעלה
י"ב:

תורה אור השלם

1. שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך והארבה ימיה: דברים כ"ז

הנהגות הב"ח

א) תוס' ד"ה כל היבא וכו' מינה כיון דהא לזין חילוק בין חולין ומוקדשין אינו אלל:

מוסף רש"י

משום דאיקדש שקע ליה איסור. איסור גיד הנשה ינהג ככהה משעה שט"ז ועד פ"ג